

Απόφαση 1535/2021

Δεύτερο Τμήμα 1535/2021

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 8 Ιουνίου 2021, με την ακόλουθη σύνθεση: Άννα Λιγωμένου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Βασιλική Ανδρεοπούλου και Ελένη Λυκεσά (εισηγήτρια), Σύμβουλοι, Ευθύμιος Καρβέλης και Ιωάννα Ευθυμιάδου, Πάρεδροι (με συμβουλευτική ψήφο).

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε ο Αντεπίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Ευάγγελος Καραθανασόπουλος, ως νόμιμος αναπληρωτής της Γενικής Επιτρόπου, η οποία είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Ιωάννης Αθανασόπουλος, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για να δικάσει την από 24.10.2017 (Α.Β.Δ. 2788/27.10.2017) έφεση της ..., κατοίκου ..., η οποία παραστάθηκε δια του πληρεξούσιου δικηγόρου της Χαράλαμπου Μπουκουβάλα (Α.Μ./Δ.Σ.Α.: 20161),

κατά του Δήμου ... που δεν παραστάθηκε,

κατά του Ελληνικού Δημοσίου, όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Οικονομικών και παραστάθηκε διά του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου και

κατά α) της .../16.5.2017 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου ..., **β)** της .../2.10.2017 όμοιας απόφασης, **γ)** του αποσπάσματος του .../2017 βεβαιωτικού καταλόγου του άνω Δήμου και **δ)** κάθε άλλης συναφούς, προγενέστερης ή μεταγενέστερης, πράξης και παράλειψης.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο της εκκαλούσας που ζήτησε την παραδοχή της έφεσης.

Τον εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, που ζήτησε την απόρριψή της και

Τον Αντεπίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε την εν μέρει παραδοχή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη από απόσταση με τη χρήση τεχνολογικών μέσων (άρθρο 295 παρ. 1 και 2 του ν. 4700/ 2020).

Σκέφθηκε κατά το νόμο και

Αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Με την ένδικη έφεση, τους από 24.12.2019 (Α.Β.Δ. 5248/24.12.2019) πρόσθετους λόγους της και το νομίμως κατατεθέν υπόμνημα, όπως αντικρούονται με το από 10.1.2020 υπόμνημα του Δήμου ..., ζητείται η ακύρωση **α)** της .../16.5.2017 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του εν λόγω Δήμου με την οποία καταλογίστηκε σε βάρος της εκκαλούσας, πρώην εργαζομένης του, και υπέρ του Δήμου, ποσό 64.094,16 ευρώ, για αποδοχές που φέρεται να εισέπραξε αχρεωστήτως κατά το χρονικό διάστημα από 1.9.2009 έως 9.9.2014, λόγω ανάκλησης της πρόσληψής της, **β)** της .../2.10.2017 απόφασης του ίδιου Δημοτικού Συμβουλίου, με την οποία καταλογίστηκε σε βάρος της επιπρόσθετο ποσό 619,00 ευρώ, για φόρο μισθωτών υπηρεσιών (Φ.Μ.Υ.) που εκ παραδρομής δεν συμπεριλήφθηκε στην .../16.5.2017 απόφασή του, **γ)** του αποσπάσματος του .../2017 βεβαιωτικού καταλόγου του Δήμου και **δ)** κάθε άλλης συναφούς προς αυτό, προγενέστερης ή μεταγενέστερης, πράξης και παράλειψης.

2. Η έφεση αυτή είναι απαράδεκτη κατά το μέρος που στρέφεται κατά του αποσπάσματος του .../2017 βεβαιωτικού καταλόγου του Δήμου ..., καθόσον ο χρηματικός κατάλογος αποτελεί εσωτερική πράξη της διοίκησης, προπαρασκευαστική της ταμειακής βεβαίωσης του χρέους, και στερείται εκτελεστότητας (ad hoc Ελ. Συν. 970/2018). Ομοίως είναι απαράδεκτη, ως ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης, και κατά το μέρος που στρέφεται κατά κάθε άλλης συναφούς προς το ανωτέρω απόσπασμα πράξης ή παράλειψης.

3. Η ίδια έφεση όμως, για την οποία καταβλήθηκε το προβλεπόμενο παράβολο (ε παράβολο με κωδικό 372352747951 0607 0024), κατά το μέρος που στρέφεται κατά των .../16.5.2017 και .../2.10.2017 αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου ... πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς τη βασιμότητά της, παρά την απουσία του Δήμου, αφού αυτός παραστάθηκε στη δικάσιμο της 14ης.1.2020, κατά την οποία η εκδίκαση της υπόθεσης αναβλήθηκε αρχικά για τις 8.12.2020 και διαδοχικά για τις 13.4.2021 και την παρούσα δικάσιμο, με ρητή μνεία για μη κλήτευση των νομίμως κλητευθέντων διαδίκων.

4. Ο Κώδικας Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3584/2007 (Α' 143), ορίζει στο άρθρο 169, που εντάσσεται στο Κεφάλαιο Β' με τίτλο «Προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου», ότι «1. Για την πλήρωση των θέσεων του κεφαλαίου αυτού απαιτούνται τα γενικά προσόντα που προβλέπονται κάθε φορά για τους μόνιμους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α.. 2. Οι προσλαμβανόμενοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για τη συνδρομή των προσόντων της παρ. 1 υποβάλλουν στην αρμόδια για την πρόσληψη

υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση. Αν η δήλωση είναι ψευδής ή ανακριβής ως προς οποιοδήποτε προσόν, η σύμβαση εργασίας είναι αυτοδικαίως άκυρη και η πρόσληψη ανακαλείται υποχρεωτικά ...». Περαιτέρω, στο άρθρο 96 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ)-δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143) ορίζεται ότι «Μη νόμιμες δαπάνες που πληρώθηκαν με οποιονδήποτε τίτλο πληρωμής καταλογίζονται: α. (...) β. στον λαβόντα, εφόσον έχει συντελέσει υπαίτια στη μη νόμιμη πληρωμή και σε κάθε περίπτωση αχρεώστητης πληρωμής, ανεξάρτητα από υπαιτιότητα αυτού (...)».

5. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, είναι αυτοδικαίως άκυρη και ανακαλείται υποχρεωτικά η παράνομη πρόσληψη εργαζομένου με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου σε δήμο, όταν προκλήθηκε από τον ίδιο με δόλια ενέργεια, με την υποβολή ψευδούς ή αναληθούς δήλωσης σχετικά με την κατοχή των απαιτούμενων προσόντων. Με την ανάκληση καθίστανται αχρεώστητες και καταλογιστέες σε βάρος του οι εν τω μεταξύ καταβληθείσες σε αυτόν συνολικές αποδοχές, καθόσον για την καταβολή τους απαραίτητη προϋπόθεση συνιστά η έγκυρη σύμβαση εργασίας. Κάμψη των ανωτέρω θα ήταν δυνατόν να υπάρξει σε περιπτώσεις όπου οι ειδικότερες περιστάσεις τέλεσης της αποδιδόμενης στον καταλογισθέντα παρανομίας και ο βαθμός επίδρασής της στην εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση και απόδοσή του, σε συνδυασμό με τις ιδιάζουσες προσωπικές και εργασιακές του συνθήκες και τις επιπτώσεις που με τον καταλογισμό επέρχονται στην προσωπική και οικονομική κατάστασή του, θα καθιστούσαν τον καταλογισμό αντίθετο στην αρχή της αναλογικότητας, υπό το φως της οποίας πρέπει να ερμηνεύεται το άρθρο 96 του ν. 4270/ 2014. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή η μείωση του καταλογισμού ή και η πλήρης απαλλαγή του καταλογισθέντος (VII Τμ. αποφ. 2093/2020, 754/2019, I Τμ. αποφ. 39/2019).

6. Κατά το άρθρο 26 παρ. 2 του ν.δ/τος 318/1969 «Περί βεβαιώσεως και εισπράξεως των εσόδων των Δήμων και Κοινοτήτων» (Α' 212) «Χρηματικά ποσά αχρεωστήτως καταβληθέντα υπό δήμων ... αναζητούνται υπό τούτων, βεβαιούμενα ... εις βάρος των υποχρέων, δι' αποφάσεως του δημοτικού ... συμβουλίου ...». Σύμφωνα, ωστόσο, με τις νεώτερες και, για το λόγο αυτό, κατισχύουσες διατάξεις του άρθρου 152 παρ. 3 και 4 ν. 4270/2014, αρμόδιος για τον καταλογισμό ελλείμματος λόγω αχρεώστητης πληρωμής σε βάρος του αχρεωστήτως λαβόντος ήταν, εκτός από τους Οικονομικούς Επιθεωρητές και το Ελεγκτικό Συνέδριο, και ο οικείος διατάκτης, δηλαδή, κατά το άρθρο 65 παρ. 1 του ν. 4270/2014, «... το προβλεπόμενο από ... τις οργανικές διατάξεις όργανο κάθε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης ... που είναι υπεύθυνο για τη

διαχείριση του προϋπολογισμού του ... αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού αυτού και προσδιορίζει τις απαιτήσεις σε βάρος του». Συναφώς, από το συνδυασμό των άρθρων 158 παρ. 5 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), όπως ίσχυε πριν από την κατάργησή του με το άρθρο 203 παρ. 5 του ν. 4555/2018 (Α' 133), που όριζε ότι «Πιστώσεις που έχουν εγγραφεί στους οικείους κωδικούς αριθμούς του προϋπολογισμού του Δήμου ... διατίθενται, χωρίς να απαιτείται απόφαση οποιουδήποτε οργάνου, για την πληρωμή δαπανών που αφορούν: α) Αποδοχές κάθε είδους προσωπικού ...» και 66 παρ. 8 του ν. 4270/2014, κατά το οποίο «Η υποχρέωση για δαπάνες τακτικών αποδοχών ... αναλαμβάνεται για ολόκληρο το ποσό των εγγεγραμμένων πιστώσεων, από την έναρξη του οικονομικού έτους με Αποφάσεις Ανάλιψης Υποχρέωσης ...» συνάγεται ότι και για τις αποδοχές των δημοτικών υπαλλήλων εκδιδόνταν άπαξ κατά την έναρξη του οικονομικού έτους απόφαση ανάλιψης υποχρέωσης για το σύνολο των σχετικών πιστώσεων του προϋπολογισμού, από το δήμαρχο, ως αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τις τότε εκ παραλλήλου ισχύουσες, κατά το μέρος τους αυτό, διατάξεις των άρθρων 11 και 13 του β.δ/τος της 17.5/15.6.1959 «Περί οικονομικής διοικήσεως και λογιστικού των Δήμων και Κοινοτήτων» (Α' 114) (πρβλ. 31/2014 Πράξη Ι Τμ. Ελ. Συν.). Συνεπώς, ο δήμαρχος είναι που έφερε, για τη συγκεκριμένη κατηγορία δαπανών, την ιδιότητα του διατάκτη και, κατ' επέκταση, σε αυτόν ανήκε η αρμοδιότητα καταλογισμού των ελλειμμάτων από την αχρεώστητη καταβολή αποδοχών στο προσωπικό του δήμου (βλ. (Ελ.Συν. ΜΟΛ. 771/2021 VII Τμ. 722/2020).

7. Περαιτέρω, όμως, όταν προσβάλλεται υποστατή καταλογιστική πράξη που έχει εκδοθεί κατά δέσμια αρμοδιότητα, είναι αλυσιτελής η έρευνα λόγου ακύρωσης αναγόμενου στην αρμοδιότητα του οργάνου που την εξέδωσε όταν τα πραγματικά περιστατικά και η νομική βάση του καταλογισμού δεν αμφισβητούνται, καθόσον η ακύρωση της πράξης αυτής για τον ως άνω τυπικό λόγο δεν καταλείπει στη δημοσιονομική διοίκηση, που οφείλει να κρίνει εκ νέου την υπόθεση, υπό το ισχύον κατά το χρόνο δημιουργίας του ελλείμματος ή είσπραξης των αχρεώστητων αποδοχών νομικό και πραγματικό καθεστώς, καμιά νομική ευχέρεια να μην εκδώσει νέα καταλογιστική πράξη με ταυτόσημο περιεχόμενο.

8. Στην κρινόμενη υπόθεση αποδεικνύονται τα εξής: Με την 1/191Μ/2009 προκήρυξη του Α.Σ.Ε.Π. προκηρύχθηκε μία θέση Βοηθού Βρεφοκόμου - Παιδοκόμου του Κλάδου ΔΕ8 στο ν.π.δ.δ. «Δημοτικοί Παιδικοί Σταθμοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί ...», το οποίο εντάχθηκε μεταγενέστερα στον καθολικό διάδοχό του Δήμο Στο

κεφαλαίο Ζ΄ της εν λόγω προκήρυξης ορίστηκε ότι «Οι υποψήφιοι που περιλαμβάνονται στον πίνακα κατάταξης μέχρι τον αριθμό των θέσεων που προκηρύχθηκαν μπορεί να προσλαμβάνονται αμέσως πριν τον αυτεπάγγελτο ή κατ' ένσταση έλεγχο των πινάκων από το ΑΣΕΠ, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου η οποία θα διαρκέσει κατ' ανώτατο όριο μέχρι την προηγούμενη της δημοσίευσης των ατομικών πράξεων διορισμού βάσει του πίνακα διοριστέων ...». Δυνάμει αυτών η εκκαλούσα, πέμπτη σε σειρά κατάταξης του σχετικού πίνακα και αφού οι τέσσερις προηγούμενες συνυποψήφίες της υπέβαλαν δήλωση περί μη αποδοχής της θέσης, προσλήφθηκε με τη .../31.8.2009 απόφαση του Προέδρου του άνω ν.π.δ.δ. σε προσωρινή θέση Βοηθού Βρεφοκόμου - Παιδοκόμου, υπογράφοντας την .../1.9.2009 σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Σύμφωνα με αυτήν, η πρόσληψή της εκκινούσε από 1.9.2009 και θα έληγε αυτοδίκαια την προηγούμενη της δημοσίευσης των ατομικών πράξεων διορισμού βάσει του πίνακα διοριστέων ή την προηγούμενη της ορκωμοσίας της. Στις 18.6.2014 υποβλήθηκε ενώπιον του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ανώνυμη καταγγελία, σύμφωνα με την οποία η ανωτέρω παρουσίασε για την πρόσληψή της παραποιημένο τίτλο σπουδών (Απολυτήριο Ιδιωτικού Λυκείου) με γενικό βαθμό 18 και 1/9 αντί 16 και 1/9, στοιχείο που επιβεβαιώθηκε, με το 325/2.9.2014 έγγραφο του ΕΠΑΣ Καισαριανής, με το οποίο βεβαιώθηκε ότι ο γενικός βαθμός του τίτλου σπουδών (Απολυτήριο Λυκείου) της είναι 16 και 1/9. Κατόπιν αυτού, η σχέση εργασίας της λύθηκε με παραίτησή της στις 10.9.2014 και στη συνέχεια με τη ...9/29.10.2014 απόφαση του Δημάρχου ... ανακλήθηκε, από τη χρονολογία έκδοσής της, η .../31.8.2009 απόφαση πρόσληψής της, λόγω κατάθεσης παραποιημένου ως προς τη βαθμολογία τίτλου σπουδών. Ακολούθησε η έκδοση των ήδη προσβαλλόμενων πράξεων .../16.5.2017 και .../2.10.2017 του Δημοτικού Συμβουλίου ..., με τις οποίες η εκκαλούσα καταλογίσθηκε υπέρ του Δήμου με τα ποσά που φέρεται ότι έλαβε αχρεωστήτως ως καθαρές αποδοχές κατά το χρονικό διάστημα από 1.9.2009 έως 9.9.2014, πλέον του αναλογούντος Φ.Μ.Υ.. Τέλος, με την 129/2020 αμετάκλητη απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου ... **α)** κηρύχθηκε απαράδεκτη η ποινική δίωξη εναντίον της για το αδίκημα της απάτης κατ' εξακολούθηση, **β)** παύθηκε η ποινική δίωξή της για το αδίκημα της χρήσης πλαστού εγγράφου και **γ)** αθώωθηκε λόγω αμφιβολιών για το αδίκημα της ψευδούς υπεύθυνης δήλωσης.

9. Ενόψει των ανωτέρω και κατόπιν ανάκλησης της πρόσληψης της εκκαλούσας, από τη χρονολογία έκδοσής της, εξέλιπε το νόμιμο έρεισμα για την καταβολή αποδοχών

σε αυτήν, καθόσον εξέλιπε εξ αρχής η οποιαδήποτε εργασιακή σχέση της με το Δήμο ..., με συνέπεια η είσπραξή τους από μέρους της να καταστεί εξ ολοκλήρου αχρεώστητη.

10. Με την υπό κρίση έφεση και τους πρόσθετους λόγους προβάλλονται τα εξής:

α) Αναρμοδιότητα του Δημοτικού Συμβουλίου προς έκδοση των προσβαλλόμενων πράξεων. Ο λόγος αυτός, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, προβάλλεται αλυσιτελώς, δεδομένου ότι οι εν λόγω πράξεις, ερειδόμενες αποκλειστικά στην ανάκληση του διορισμού της εκκαλούσας, η οποία δεν έχει ακυρωθεί, δεν πάσχουν ως προς την εσωτερική ουσιαστική νομιμότητά τους. Συνεπώς, ενόψει της δέσμιας αρμοδιότητας έκδοσής τους, ο αρμόδιος, ως διατάκτης, Δήμαρχος υποχρεούνταν στην έκδοση απόφασης καταλογισμού σε βάρος της εκκαλούσας με το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο.

β) Έλλειψη αιτιολογίας των προσβαλλόμενων καταλογιστικών πράξεων, καθόσον δεν παρατίθεται σε αυτές ο τρόπος υπολογισμού των καθαρών αποδοχών της εκκαλούσας κατά το επίδικο χρονικό διάστημα, με επιμερισμό του ποσού στα έτη κατά τα οποία απασχολήθηκε, ούτε υφίσταται συνημμένος πίνακας υπολογισμού, από τον οποίο να προκύπτει με σαφήνεια το σύνολο των καθαρών αποδοχών που έλαβε, καθώς και του αναλογούντος φόρου επί των αποδοχών αυτών ενώ, περαιτέρω, δεν αναλύεται σε αυτές ο λόγος για τον οποίο καταλογίζεται εις βάρος της το ποσό των αποδοχών που εισέπραξε. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος διότι, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο των προσβαλλόμενων καταλογιστικών αποφάσεων, αυτές περιέχουν σαφή, ειδική και επαρκή αιτιολογία, καθόσον αναφέρουν την αναγκαία ιστορική και νομική αιτία που δικαιολογεί τον υφιστάμενο καταλογισμό, δηλαδή τις κρίσιμες νομικές διατάξεις και αναλυτικά τα πραγματικά περιστατικά που τον στοιχειοθετούν. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, από τα οποία παραδεκτώς συμπληρώνεται η υπάρχουσα, πάντως, αιτιολογία που αναφέρεται στο σώμα των προσβαλλόμενων αποφάσεων, το καταλογιστέο ποσό αναλύεται στα από 20.3.2017 έγγραφα του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και Τοπ. Οικον. Ανάπτυξης του καθού Δήμου, αναλυόμενο κατ' έτος, βάσει του φορέα στον οποίο απασχολήθηκε η εκκαλούσα (Παιδικοί Σταθμοί και Δήμος, κατά περίπτωση), τόσο ως προς το ποσό που αντιστοιχεί στις καθарές αποδοχές της όσο και ως προς τον παρακρατηθέντα φόρο επί των αποδοχών αυτών.

γ) Παραγραφή, βάσει του άρθρου 2 του α.ν. 344/1968, του καταλογιζόμενου ποσού που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα από 1.9.2009 έως 31.12.2011. Και ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, καθόσον η αξίωση του Δήμου, προς επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών ως αποδοχές και ως Φ.Μ.Υ. κατά το χρονικό

διάστημα που ανέδραμε η ανάκληση του διορισμού της εκκαλούσας, εκκίνησε από το χρονικό σημείο όπου η καταβολή των ποσών αυτών κατέστη αχρεώστητη, δηλαδή μετά τη διαπίστωση από τα αρμόδια όργανα ότι ο υποβληθείς τίτλος σπουδών της ήταν πλαστός και της συνακόλουθης έκδοσης, για το λόγο αυτό, της απόφασης του Δημάρχου με την οποία ανακλήθηκε ο διορισμός της (29.10.2014). Συνεπώς, η επικαλούμενη πενταετής παραγραφή της ένδικης αξίωσης του Δήμου, η οποία γεννήθηκε κατά το έτος 2014, δεν είχε συμπληρωθεί κατά το χρόνο έκδοσης των προσβαλλόμενων πράξεων, το έτος 2017.

δ) Αδικαιολόγητος πλουτισμός, κατά την έννοια του άρθρου 904 του ΑΚ, του Δήμου σε βάρος της εκκαλούσας, μέσω της επιστροφής των αποδοχών που εισέπραξε για την αποδεδειγμένη εκτέλεση των καθηκόντων της. Ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος, καθόσον ο καταλογισμός των αποδοχών, ως συνέπεια της ανάκλησης του διορισμού δημοτικού υπαλλήλου, έχει ως νόμιμη αιτία την, κατά το άρθρο 96 του ν 4270/2014, υποχρέωση του λαβόντος που έχει υπαιτίως συντελέσει στη μη νόμιμη καταβολή των αποδοχών του, καταρτίζοντας και προσκομίζοντας πλαστά δικαιολογητικά, να αποκαταστήσει το έλλειμμα που προκλήθηκε στη δημόσια διαχείριση (πρβλ. Ελ.Συν. Ολομ. 771/2021, 1269/2019). Συναφώς, η αξίωση αποζημίωσης της εκκαλούσας για τις παρασχεθείσες από αυτήν υπηρεσίες στο Δήμο δεν είναι βάσιμη, καθόσον δεν προκύπτει ότι αυτή έχει προβεί στην καταβολή του καταλογισθέντος ποσού (Ελ.Συν. 39/2019, 2690/2011).

ε) Παραβίαση των αρχών της χρηστής και εύρυθμης διοίκησης, της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των πολιτών. Και ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί, καθόσον η εκκαλούσα προκάλεσε με δόλο τον παράνομο διορισμό της και συνεπώς δεν ήταν καλόπιστη ως προς την είσπραξη των αποδοχών της, αφού γνώριζε εξ αρχής την μη νομιμότητα της καταβολής τους (Ελ.Συν 2093/2020). Συναφώς, η ίδια δεν επικαλείται συγκεκριμένες θετικές ενέργειες της διοίκησης, οι οποίες να της δημιούργησαν την εύλογη πεποίθηση ότι νομίμως της καταβλήθηκαν οι εν λόγω αποδοχές και, πολλώ μάλλον, ότι δεν πρόκειται να καταλογιστεί για την αιτία αυτή (Ελ.Συν. 2093/2020, 754/2019).

στ) Παραβίαση της αρχής *ne bis in idem* και του τεκμηρίου αθωότητας της εκκαλούσας. Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί, προεχόντως διότι ο καταλογισμός των αποδοχών που εισέπραξε, κατόπιν της ανάκλησης της πρόσληψής της, δεν εμπίπτει στην έννοια της «κατηγορίας ποινικής φύσης», ώστε να τυγχάνει εφαρμογής η αρχή *ne bis in idem* ή το τεκμήριο αθωότητας, καθόσον ο καταλογισμός αφενός δεν προβλέπεται ως

ποινή από τον νόμο, αφετέρου δεν συνιστά κύρωση αλλά έχει αποκαταστατικό χαρακτήρα (πρβλ. απόφ. 1824/2019 Ολομ. Ελ. Συν.).

11. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη **α)** του μακρού χρονικού διαστήματος που παρήλθε από την πρόσληψη της εκκαλούσας (2009) έως τον καταλογισμό της (2017), **β)** του γεγονότος ότι κατά τη διάρκεια της απασχόλησής της ο Δήμος επωφελήθηκε της εργασίας της, καθόσον παρείχε ευσυνειδήτως και με επάρκεια τις αρμόζουσες υπηρεσίες, χαρακτηρισθείσα ως άρτια παιδαγωγός, σύμφωνα με την .../29.7.2020 βεβαίωση προϋπηρεσίας του Δημάρχου, **γ)** της κατοχής από μέρους της του απαιτούμενου για την κατάληψη της θέσης νόμιμου τίτλου σπουδών, **δ)** του ότι η καταληφθείσα από αυτήν θέση ήταν προσωρινή, **ε)** του γεγονότος ότι απαλλάχθηκε αμετακλήτως από τις κατηγορίες για τα αδικήματα της απάτης κατ' εξακολούθηση, της χρήσης πλαστού εγγράφου και της ψευδούς υπεύθυνης δήλωσης, **στ)** του ότι παραμένει άνεργη από 9.8.2017 έως 9.6.2021, όπως προκύπτει από την προσκομιζόμενη βεβαίωση του ΟΑΕΔ, **ζ)** του ότι είναι μητέρα δύο τέκνων εκ των οποίων το ένα φοιτά στο Πανεπιστήμιο Πατρών και το άλλο στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων και **η)** του ύψους του καταλογισθέντος ποσού, το Δικαστήριο άγεται στην κρίση ότι ο καταλογισμός σε βάρος της εκκαλούσας παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας. Ειδικότερα, υπό τις ως άνω ειδικές περιστάσεις, ο επίδικος καταλογισμός παραβιάζει τη δίκαιη ισορροπία μεταξύ του σκοπού που υπηρετεί, την αποκατάσταση, δηλαδή, της δημοσιονομικής νομιμότητας εξαιτίας της αναδρομικής ανατροπής της εργασιακής σχέσης της εκκαλούσας και της προστασίας της εργασίας και των περιουσιακών δικαιωμάτων της, καθόσον άγει σε πλουτισμό του Δήμου σε βάρος της. Ως εκ τούτου και δεδομένου ότι δεν υφίσταται τρόπος αποζημίωσής της για την προσήκουσα εργασία που προσέφερε, πρέπει κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες πράξεις.

13. Κατ' ακολουθία, η υπό κρίση έφεση πρέπει να γίνει δεκτή, να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου ..., να επιστραφεί στην εκκαλούσα το συνολικό ποσό του καταβληθέντος παραβόλου και να απαλλαγεί ο ηττώμενος Δήμος από τη δικαστική δαπάνη της εκκαλούσας (άρθρο 314 παρ.3 ν. 4700/2020).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει ό,τι κρίθηκε απορριπτέο.

Δέχεται κατά τα λοιπά την έφεση.

Ακυρώνει τις .../16.5.2017 και .../2.10.2017 αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου

Διατάσσει την επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου στην εκκαλούσα και
Απαλλάσσει το Δήμο ... από τα δικαστικά έξοδα της εκκαλούσας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 3 Σεπτεμβρίου 2021.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ANNA ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ

ΕΛΕΝΗ ΛΥΚΕΣΑ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δευτέρου Τμήματος
στις 14 Οκτωβρίου 2021.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ANNA ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ